

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
(для абітурієнтів, що провчилися рік за іншою спеціальністю у ХДАК
для вступу на 2 рік навчання)
Спеціальність: 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
Спеціалізація: «РЕЖИСУРА ЕСТРАДИ ТА МАСОВИХ СВЯТ»

Комплексне фахове випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання у ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі сценічного мистецтва.

Абітурієнти, які обрали спеціалізацію «Режисура естради та масових свят», повинні мати творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, мати досвід у проведенні різноманітних свят, масових театралізованих заходів, необхідні знання у галузі образотворчого мистецтва, музики, літератури, театру, кіно, телебачення, естради.

Абітурієнт має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в нього повної загальної середньої освіти. Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку з відповідного напрямку.

Під час творчого конкурсу абітурієнт повинен виявити :

Знання:

- основних етапів еволюції режисерсько-постановочного мистецтва естрадних та масових театралізованих заходів;
- історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури;
- технології постановки естрадних та масових театралізованих заходів;
- сценарних форм та специфіки режисерського задуму постановок різних видів естрадних та масових театралізованих заходів;
- театральної термінології та літератури за фахом;
- технології розробки режисерського задуму та постановочного процесу;
- української або російської мови (для іноземних громадян).

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем та формою літературні твори (байка, фейлетон, вірш, проза);
- співати, рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування;
- орієнтуватися в питаннях історії, теорії та практики режисерського мистецтва;
- розробляти сценарний план режисерського задуму;
- грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.

Наявність навичок:

- акторського перевтілення;
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною технікою при виконанні літературних творів;
- м'язового звільнення;
- слухового, зорового та емоційного сприйняття;
- володіння елементами хореографії та вокалу;
- володіння засобами виразності звуку, тембру, голосу, пластичного вираження тіла;
- вміння органічно імпровізувати на різноманітні запропоновані теми;
- володіння основами сценарної майстерності;
- володіння прийомами постановки театралізованих заходів;
- організаційно-творчої роботи у сценічному мистецтві.

Перед творчим конкурсом зі спеціалізації «Режисура естради та масових свят» кожний абітурієнт має пройти консультації, на яких пропонуються теми для створення самостійного режисерського етюд.

Творчий конкурс складається з двох етапів: **«Виконавська майстерність»** та **«Основи теорії та історії сценічного мистецтва»**.

Перший етап **«Виконавська майстерність»** передбачає:

- художнє виконання літературних творів: уривок з прози, вірш, байка, фейлетон або естрадна мініатюра, що самостійно підготовлені абітурієнтами (загальна тривалість читання не повинна перевищувати 15 хвилин);
- показ режисерського етюд (виконавців вибирають зі складу абітурієнтів).

У процесі творчого конкурсу перевіряються спостережливість абітурієнтів, творча уява, музичний слух, почуття ритму, емоційність, здатність до органічної дії у запропонованих обставинах та артистичність.

Другий етап **«Основи теорії та історії сценічного мистецтва»** передбачає:

- складання сценарного плану масового театралізованого заходу (свята, гуляння, карнавалу, обряду, естрадної вистави або концерту), формулювання його теми, ідеї, перерахування та розкриття режисерського задуму основних епізодів, врахування особливостей місця його проведення.
- співбесіду за складеним сценарним планом та відповіді на запитання, що стосуються теорії, історії вітчизняного і світового театру, драматургії, режисури масових заходів, світової літератури, образотворчого та музичного мистецтва тощо.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап **«Виконавська майстерність»** – від 100 до 200 балів; за другий етап **«Основи теорії та історії сценічного мистецтва»** – від 100 до 200 балів.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2016 РОЦІ
за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Відсутні будь-які схильності до режисури.
	Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не знає фактичного матеріалу. Не володіє особливостями складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу. Відсутні режисерські схильності, акторська емоційна виразність та художнє виконання літературних творів, професійні дані для створення режисерського етюд.
	Абітурієнт майже не виконав (не відповів) основні завдання етапу творчого конкурсу, не володіє особливостями складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу. Відсутні режисерські схильності, акторська емоційна виразність та художнє виконання літературних творів, професійні дані для створення режисерського етюд.
2. Середній 124 - 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу. Має деякі режисерські схильності, слабку акторську емоційну виразність та схильність до художнього виконання літературних творів, але відсутні професійні дані для створення режисерського етюд.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, слабо володіє особливостями складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу. Має деякі режисерські схильності, слабку акторську емоційну виразність та слабке художнє виконання літературних творів, середні професійні дані для створення режисерського етюд.
	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу, допускає неточності в складанні сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу. Має середні професійні дані для створення режисерського етюд, деякі режисерські схильності, недостатню акторську емоційну виразність та художнє виконання літературних творів.

3. Достатній 150-175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками, але допускає неточності в теоретичних знаннях та складанні сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу. Має професійні дані для створення режисерського етюд, художнього виконання літературних творів та режисерські схильності, але недостатньо емоційно виразний як актор.
	Абітурієнт володіє практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу, але допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення режисерського етюд, виявляє методичність, демонструє художнє виконання літературних творів та режисерські схильності, але недостатньо емоційно виразний як актор.
	Абітурієнт добре володіє практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу, але допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні дані для створення режисерського етюд. Виявляє методичність, художнє виконання літературних творів, достатню емоційну виразність в акторському мистецтві та режисерські схильності.
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу, при наявності достатніх професійних даних для створення режисерського етюд. Виявляє методичність, художнє виконання літературних творів та достатню емоційну виразність в акторському мистецтві. Має режисерські здібності.
	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу. Виявляє методичну досконалість у постановці режисерських етюдів, художнє виконання літературних творів та емоційну виразність в акторському мистецтві. Має режисерські здібності.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками складання сценарного плану режисерського задуму масового театралізованого заходу. Виявляє методичну досконалість, високу художність у постановці режисерських етюдів, високу художність виконання літературних творів та емоційну виразність в акторському мистецтві. Має яскраві режисерські здібності.

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу хоча б за один етап менше 140 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Актерский тренинг по системе Станиславского. Упражнения и этюды / сост. Ольга Лоза. – М.: АСТ; АСТ Москва, спб: Прайм – Евро – знак, 2009.
1. Бобошко Ю. Лесь Курбас – режисер / Ю. Бобошко. – К., 1987.
2. Данченко С. Бесіди про театр / С. Данченко. – К., 1999.
3. Деркач С. Становлення масових свят та видовищ як жанру мистецтва в Україні / С. Деркач. – К., 1998.
4. Зайцев В. Режисура естради та масових видовищ / В. Зайцев. – К., 2003.
5. Захава Б. Мастерство актера и режиссера / Б. Захава. – М., 2005.
6. Зверева Н.А., Ливнев Д.Г. Словарь театральных терминов. – М. 2007.
7. Искусство режиссури. XX века / Сост. С.К. Никулин, Л.А. Пичхадзе. – М.: Артист. Режиссер. Театр, 2008.
6. Кнебель М. О действенном анализе пьесы и роли / М. Кнебель. – Будь-яке видання.
6. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія: життя, актор, образ / В. Кісін. – К., 1999.
7. Корниенко Н. Режиссерское искусство Леся Курбаса. Реконструкция (1887-1937) / Н. Корниенко. – К., 2005.
8. Корогодский З. Этюд и школа / З. Корогодский. – М., 1975.
9. Красильникова О. Історія українського театру ХХ сторіччя / О. Красильникова. – К., 1999.
10. Лебідь-Дніпро О. Українські обряди / О. Лебідь-Дніпро – К., 1987.
11. Лесь Курбас. Філософія театру / Упор. М. Лабінський. – К., 2001.
- 12.
13. Митці України: Енциклопедичний довідник. – К., 1992.
14. Некрилова О. Русские народные городские праздники, увеселения и зрелища / О. Некрилова. – Л., 1988.
15. Обертинська А. Історія масових свят : навч. пос. / А. Обертинська. – К., 1999.
16. Обертинська А. Основи теорії драми та сценарної майстерності : навч. посібник / А. Обертинська. – К., 1999.
17. Основи системи Станіславського : уч. пос. / Авт. сост. Н. Кисилева, В. Киселева, В. Фролов. – Ростов-на-Дону, 2000.
18. Пауэлл М. Актерское мастерство для начинающих / Майкл Пауэлл; [пер. с англ. И. Наумова]. М.: Эксмо, 2011
18. Петров Б. Массовые спортивно-художественные представления (основы режиссуры, технологии, организации и методики) / Б. Петров. – М., 1998.
18. Петрова А. Сценическая речь / А. Петрова. [любое издание].
19. Рубб А. Феномен эстрадной режиссуры. / А. Рубб. – М., 2001.
19. Силин А.Д. «Дорога на площадь. Специфика работы режиссера при постановке массовых театрализованных представлений и праздников под открытым небом и на больших нетрадиционных сценических площадках» / М.: 2014.

19. Станиславский К. Собр. соч. – Т. 2 / К. Станиславский. – Будь-яке видання.
20. Станиславский К. Этика.- М, 2012
21. Сулимов М. Посвящение в режиссуру / М. Сулимов. – СПб., 2004
20. Туманишвили М. Введение в режиссуру / М. Туманишвили. – М., 2003.
21. Туманов И. Режиссура массового праздника и театрализованного концерта / И. Туманов. – М., 1976.
22. Чечетин А. Основы драматургии театрализованных представлений / А. Чечетин. - Будь-яке видання.
23. Уварова Е. Эстрадный театр: миниатюры, обзоры, мюзиклы. 1917-1945 / Е. Уварова. – М., 1983.
24. Шароев И. Режиссура эстрады и массовых представлений / И. Шароев. – М., 1992.

Відповідальний за випуск І. О. Борис

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
(для абітурієнтів, що провчилися рік за іншою спеціальністю у ХДАК
для вступу на 2 рік навчання)
Спеціальність «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
Спеціалізація: «АКТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ДРАМАТИЧНОГО
ТЕАТРУ ТА КІНО»

Комплексне фахове вступне випробування проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі театрального мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку з відповідного напрямку.

Під час випробування абітуруєнт повинен проявити

Знання:

- основних етапів еволюції професії актора драматичного театру та кіно,
- історії вітчизняного і світового театру та кіно, драматургії та світової літератури,
- історії написання літературних творів, виконуваних абітурієнтом під час випробування,
- театральної термінології та літератури за фахом,
- основ теорії театрального мистецтва.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори;
- виявляти специфічні особливості літературної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати жанрові особливості при їх втіленнях за допомогою (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п`єси),
- співати, рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування,
- грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.

Наявність навичок:

- акторського перевтілення,
- темпо-метро-ритмічного володіння мовною технікою при виконанні літературних творів
- органічної дії;
- м`язового звільнення;
- слухового, зорового та емоційного сприйняття;

- володіння певними навиками технічних засобів виразності звуку, тембру, голосу, пластичного вираження тіла;
- вміння органічно імпровізувати будь які імпровізовані етюди на запропоновані різноманітні теми сюжетів життя людей, тварин тощо.

Комплексне фахове вступне випробування передбачає перевірку знань, умінь та навичок абітурієнтів з двох дисциплін: **«Акторська майстерність»** та **«Основи теорії театрального та кіно мистецтва»**.

Складання випробування з **«Акторської майстерності»** передбачає:

- читання чотирьох творів (уривок з прози, вірш, байка, монолог з п'єси);
- виконання пісні й танця (народний, бальний чи сучасний) підготовлених за власним вибором ;
- вміння органічно імпровізувати будь які імпровізовані етюди на запропоновані різноманітні теми сюжетів життя людей, тварин тощо.

Складання випробування з **«Основи теорії театрального та кіно мистецтва»** передбачає перевірку загальнокультурного та літературно-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку авторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, форму);
- знання виконавського репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (комедія, трагедія, драма, мелодрама, трагікомедія, фарс, лірика, епос тощо);
- знання імен видатних діячів театрального мистецтва та кіномистецтва;
- орієнтації розвитку сюжету за змісту поданих в літературних творах;
- знання відомих акторів, режисерів, драматургів та театральних колективів;
- знання основних елементів акторської професії;
- знання загальновідомої методичної літератури;
- знання шкіл та вчителів акторської професії, збірок, посібників, монографій тощо;
- знання загальноприйнятої театральної термінології.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) з кожної дисципліни.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБИТУРІЄНТІВ,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2016 РОЦІ
на напрям підготовки «Сценічне мистецтво»**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
----------------------------	--

<p>1. Початковий до 123 балів</p>	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє елементарними знаннями з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Не може пояснити мотивацію вибору професії актора.</p>
	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів. Не володіє на елементарному рівні знаннями з основ теорії театрального мистецтва.</p>
	<p>Абітурієнт не виконав (не відповів) основні завдання приймальних вимог. Не володіє практичними навичками на елементарному рівні грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, вокальні номери; пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії та історії вітчизняного і світового мистецтва.</p>
<p>2. Середній 124 - 149 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог. Здатний відтворити незначну частину матеріалу не репродуктивному рівні, але показав обмежений рівень знань з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Пояснює мотивацію вибору професії актора з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, здатний навести окремі приклади за допомогою екзаменатора, але показав обмежений рівень знань з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів. Недостатньо володіє знаннями з основ теорії театрального мистецтва.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, здатний відтворити основну частину матеріалу, демонструє окремі практичні навички, але недостатньо володіє вмінням грамотно і виразно виконувати за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, виконувати вокальні номери, пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва.</p>
<p>3. Достатній 150-175 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, може наводити окремі власні приклади на підтвердження окремих суджень, відносно елементарних знань з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Аргументовано пояснює мотивацію вибору професії актора з урахуванням її загальновідомих особливостей.</p>

	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог, володіє навичками мистецького аналізу на рівні цілісного уявлення про певні явища, здатний виправляти допущені помилки та добирати аргументи на підтвердження власного судження та висновку. Володіє елементарними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів та основ теорії театрального мистецтва, але недостатньо виразно та впевнено показав розуміння сучасних мистецьких проблем.</p>
	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог. Володіє вмінням грамотно і виразно виконувати за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, виконувати вокальні номери, пластично рухатися та танцювати під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідати на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва, але не досить виразно та впевнено показав розуміння сучасних мистецьких проблем.</p>
<p>4. Високий 176 – 200 балів</p>	<p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, володіє основними знаннями з історії вітчизняного і світового театру, драматургії та світової літератури. Переконливо та аргументовано пояснює мотивацію вибору професії актора, спираючись на глибокі знання про неї.</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, володіє основними знаннями з історії написання літературних творів, виконуваних ним під час іспитів та основ теорії театрального мистецтва,</p> <p>Абітурієнт виконав (відповів) основні завдання приймальних вимог на достатньому художньому рівні, вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України і світу, демонструє володіння практичними навичками з фаху на дуже високому рівні. Грамотно і виразно виконує за жанром, характером, стилем, формою літературні твори, вокальні номери, пластично рухається та танцює під музику під час вступного випробування. Грамотно відповідає на запитання з теорії вітчизняного і світового мистецтва.</p>

Абітурієнти, які отримали на іспиті або за одну із складових комплексного фахового вступного випробування менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ОБОВ'ЯЗКОВІ П'ЄСИ, ЗАПРОПОНОВАНІ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Брехт Б. “Матінка Кураж та її діти”.
2. Гоголь Н. “Ревизор”.
3. Квітка-Основ'яненко Г. “Сватання на Гончарівці”, «Шельменко денщик»
4. Мольєр Ж.-Б. “Тартюф”.
5. Островський А. “Гроза”.
6. Пушкін О. “Борис Годунов”
7. Українка Л. “Лісова пісня”, «Камінний господар»
8. Франко І. “Украдене щастя”.
9. Чехов А. “Вишневый сад”
10. Шекспір У. “Ромео і Джульєтта”, «Гамлет»
11. Винниченко В. «Чорна пантера та білий ведмідь»
12. Кулиш М. «Народні малахій»
13. Шевченко Т. «Назар Стодоля»
14. Костенко Л. «Маруся Чурай»
15. Гёте І.В. «Фауст»
16. Карпенко-Карий І. «100 тисяч»

ОБОВ'ЯЗКОВІ КІНОФІЛЬМИ, ЗАПРОПОНОВАНІ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Довженко О. “Земля», Звенігора», «Поема про море».
2. Параджанов С. “Тіні забутих предків”.
3. Осика Л. «Захар Беркут»
4. Биков Л. “В бій йдуть одні старики”.
5. Миколайчук І. “Вавилон-XX”, «Пропавша грамота».
6. Ільєнко Ю. “Білий птах з чорної відзнакою”
7. Бондарчук С. «Доля людини»
8. Козінцев Г. “Гамлет”.
9. Герасимов С. “Люди і звірі”
10. Фелліні Ф. «Джульєтта і духи»
11. Лелюш К. «Жити, щоби жити»
12. Тарковський А. «Андрій Рублев»
13. Лукас Д. «Зіркові війни»
14. Бергман І. «Полуничні поляни»
15. Спілберг С. «Список Шиндлера»
16. Торковський А. «Сталкер»
17. Пазоліні «Євангеліє від Матвія»

ЛІТЕРАТУРА

1. Берсенев И. Об актерском искусстве / И.Берсенев. Сборник статей.– М.:Искусство, 1961.–349с.
2. Брехт Б. О театре. Сборник статей / Б.Брехт. – М.: Искусство, 1960–363с.
3. Вахтангов Е. Материалы и статьи / Е. Вахтангов. – М.: Искусство, 1989. – 310 с.

4. Жуве Л. Мысли о театре / Л. Жуве. – М.: Искусство, 1960. – 298с.
5. Захава В. Мастерство актера и режисера / В. Захава. – М.: Искусство, 1978. – 334с.
6. Кнебель М.И. О действенном анализе пьесы и роли / М.И. Кнебель. – будь-яке ви-дання.
7. Корифеї українського театру: Зб. статей. – К., 1982.
8. Корнієнко Н.М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього / Н.М.Корнієнко.- К.1998.
9. Корогодський З.Я. Етюд и школа / З.Я. Корогодский.–М., 1975.
- 10.Кристи Г.С. Воспитание актера школы К.С. Станиславского / Г.С.Кристи.–будь-яке видання.
- 11.Курбас Л. Спогади / Л.Курбас.–К.:Мистецтво,1969.-373с.
- 12.Немирович-Данченко В. О творчестве актера / В.Немирович-Данченко. – М.: Искус-ство, 1984.-623с.
- 13.Мейерхольд В. Статьи, письма, речи, беседы. В 2-х томах / В. Мейерхольд. – М.: Искусство, 1968.
- 14.Станиславский К. Моя жизнь в искусстве / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1983. – 424 с.
- 15.Станиславский К. Работа актера над собой. Ч. 1. / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1983. – 398 с.
- 16.Станиславский К. Работа актера над собой. Ч. 2. / К. Станиславский. – М.: Искусство, 1951. – 666 с.
- 17.Терещенко В. Как поступить в театральный институт. Советы и рекомендации / В. Терещенко.–М.,2002.
- 18.Чехов М. Литературное наследие. Вдвух томах. / М. Чехов. Т. 2. (Об искусстве актера). – М.: Искусство, 1986. – 560 с.

Відповідальний за випуск І.О.Борис